

«GRUNNLEGGENDE ØKONOMIFORSTÅELSE»

Modulbasert praktisk rettet mellomlederutdanning

Med et studieopplegg *tilsvarende* 7,5 studiepoeng på bachelornivå ved universitet og høyskole.
Se omtale inne i programmet eller på vår hjemmeside: www.klm-lahnstein.com

Torsdag 9. og fredag 10. november 2017

Oslo Vandrerhjem Haraldheimen
Haraldheimveien 4, 0587 Oslo

Mål / Læringsutbytte

Etter gjennomført kurs skal studentene ha tilegnet seg generell økonomikunnskap.

Det innebærer at studentene skal ha kunnskap om viktige økonomibegreper og sentrale problemstillinger knyttet til økonomistyring på avdelingsnivå i en organisasjon. Særsilt fokus vil bli rettet forståelsen av å ha budsjettsansvar. Studentene skal også ha utviklet ferdigheter til å lese og forstå et enkelt årsregnskap og være i stand til å sette opp et budsjett. De skal ha utviklet tilstrekkelige ferdigheter til å føre en meningsfylt dialog med fagekspertes i økonomiavdelingen.

Målgruppe:

Aktuelle kursdeltagere er ledere i privat og offentlig sektor, samt frivillige og arbeidslivets organisasjoner, som ønsker å formalisere sin lederkompetanse. Kurset retter seg også mot medarbeidere som ønsker å gå inn i lederstillinger eller og ønsker å oppdatere seg på dette meget aktuelle fagområdet.

Foredragsholdere:

Høyskolelektor Geir Lahnstein, KLM-Lahnstein AS, tidligere mangeårig høyskolelektor ved Diakonhjemmets utdanningscenter og Handelshøyskolen BI
Økonomisjef Ayub Tughra, Oslo kommune, Plan og Bygningsetaten.

PROGRAM

TORS DAG 9. NOVEMBER

Kl. 09.00 – 10.00 Registrering og kaffe/te

Kl. 10.00 – 12.00

GENERELT OM ØKONOMISTYRING

- Hovedproblemstilling i økonomifaget
- Definisjon av sentrale økonomibegreper
- Økonomistyring i forhold til gjeldende lov- og regelverk
- Særskilte utfordringer i økonomistyring

Kl. 12.00 – 13.00 Lunsj

Kl. 13.00 – 17.00

LEDER OG MEDARBEIDERPERSPEKTIV

- Lederansvar og samarbeid med økonomiavdelingen
- Budsjettering og budsjettprinsipper
- Planlegging og budsjettering samt involvering av ansatte i prosessen
- Målstyring og balansert målstyring

FREDAG 10. NOVEMBER

Kl. 09.00 – 12.00

OPPSUMMERING AV KURSETS FØRSTE DAG

ØKONOMISTYRING

- Grunnleggende kostnadsteori og regnskapsteori
- Budsjett vs. regnskap
- Budsjettanalyse og prognosesetting for året
- Ansvarliggjøring av medarbeidere for økonomisk resultat
- Lønnskostnader

Kl. 12.00 – 13.00 Lunsj

Kl. 13.00 – 16.00

REGNSKAPSFORSTÅELSE

- Bilagsføring – belastning av kostnader
- Bokføring – kontering av regnskapsbilag
- Kalkulasjonsprinsipper
- Avstemming
- Årsoppgjør med fokus på resultatregnskap og balansekonto
- Likviditetsstyring og kapitalbehov
- Investering og finansiering

Med forbehold om endringer i programmet

KORT INNHOLDSBESKRIVELSE:

Kurset retter seg mot ledere med økonomiansvar i privat og offentlig sektor. Fokuset i undervisningen vil i hovedsak være knyttet til mellomleders økonomiansvar. Etter fullført kurs skal studenten ha tilegnet seg generell økonomiforståelse. Det innebærer at studenten skal ha kunnskap om sentrale problemstillinger og viktige økonomibegreper knyttet til økonomistyring på avdelingsnivå i en organisasjon. Sammenhengen mellom overordnede strategiske planer og praktisk årsplanlegging i henhold til målstyringsprinsippet vil inngå som en viktig del av kurset. Studenten være i stand til å sette opp et årsbudsjett og følge opp dette budsjettet gjennom budsjettperioden med etterfølgende resultatvurdering knyttet til forståelsen av et enkelt årsregnskap. Det interne samspillet mellom leder og involvering og ansvarliggjøring av medarbeidere på avdelingsplan vil være et viktig fokus. Studenten skal ha utviklet tilstrekkelige ferdigheter til å føre en meningsfylt dialog med fageksperter i økonomiavdelingen. Etisk ansvarlighet og ærlighet i omgang med økonomiske ressurser er et bærende verdigrunnlag

LÆRINGSUTBYTTE:

Etter fullført emne skal studenten

- Ha kunnskaper om hva som kjennetegner økonomifaget
- Ha kunnskaper om viktige økonomiske problemstillinger og begreper
- Ha kunnskaper om kostnadsteori og regnskapsteori
- Ha kunnskaper om likheter og forskjeller i styringslogikken i offentlig og privat sektor
- Ha kunnskaper om lovverk og andre rammebetingelser i økonomistyringen
- Ha kunnskaper om bruk av moderne IT-systemer i økonomi forvaltningen
- Kunne reflektere over kjennetegn ved god samhandling mellom linjeavdeling og sentral økonomiavdeling, - fokus på roller og funksjoner mellom linje og stab
- Ha en refleksjon over etiske utfordringer i økonomiforvaltningen med bl.a. fokus på opplevd dilemma mellom faglig og økonomisk ansvarlighet
- Ha en refleksjon over hva det innebærer at en avdelingsleder har budsjettansvar
- Ha en refleksjon over internt samarbeid på avdeling med involvering og ansvarliggjøring av medarbeidere i økonomiarbeidet
- Ha ferdigheter i praktisk planlegging på avdelingsplan knyttet til mål og strategier på kort (årsbasis) og på lang sikt (strategisk)
- Ha ferdigheter i utforming av aktivitetsplan som grunnlag for oppsetting av årsbudsjett
- Ha ferdigheter i oppsetting budsjett og oppfølging av årsbudsjettet gjennom planperioden
- Ha ferdigheter i resultatvurdering med grunnlag i årsregnskap og årsbudsjett gjennom hele kurset

Foredragsholdere:

**Økonomisjef
Ayub Tughra,**
Oslo kommune, Plan og
Bygningsetaten.

Ayub Tughra har mastergrad i økonomi og administrasjon fra Universitetet i Agder. Han jobber fortiden som leder for økonomi og regnskap i Oslo kommune, Plan- og bygningsetaten. Han har arbeidserfaring i administrasjon, økonomi- og regnskap og ledelse fra en rekke kommunale virksomheter og internasjonale hjelpeorganisasjoner.

Han er gift, har tre barn og er bosatt i Bærum.

**Høyskolelektor
Geir Lahnstein,**
Handelshøyskolen BI og
KLM-Lahnstein AS.

Høyskolelektor ved
Handelshøyskolen BI fra

1980-tallet, og har undervist i ledelsesfaget i en årrekke. Utdannet diplomøkonom og har vært høyskolelektor og linjeleder ved lederutdanning på Diakonhjemmet høyskole.

Har også drevet en utstrakt konsulent- og undervisningsvirksomhet i privat regi blant annet gjennom KLM-Lahnstein og har utviklet en rekke undervisningsopplegg i organisasjons- og ledelsesfaget. Tidligere vært programmerer og system - utvikler ved Universitetet i Oslo og økonomisjef i Universitetsforlaget.

FOR DE SOM ØNSKER Å TA EKSAMEN:

UNDERVISNING:

Det aktuelle fagstoffet vil bli gjennomgått som kateterforelesning og drøftet i plenumsdiskusjoner. gruppearbeid inngår også som en sentral del av læringsprosessen. Det vil bli presentert konkrete cases som bidrar til å belyse viktige organisasjonsforhold og forhold knyttet til lederrollen.

ARBEIDSFORMER:

Studentenes tilegnelse av stoffet vil skje ved deltagelse i klasseplenum, frivillige kollokviégrupper, selvstudium inkl. nettsøk og ved nettveiledning.

Nettveiledning skjer ved at studentene ut fra eget behov kontakter nettveileder.

Som et arbeidskrav inngår også en hjemmeoppgave med bestått – ikke bestått.

EKSAMEN:

Evaluerings av læringseffekt og modning av fagstoffet skjer ved to dagers hjemmeeksamen med oppgitt oppgave bestående av

- a) en teoridel og
- b) et mini-case.

Besvarelsen foretas enkeltvis eller i grupper på to eller tre studenter.

Bokstavkarakterer A – F, der F betyr ikke bestått.

PRIS:

Kurset koster 2600 kroner for de to første kursdagen. De to siste dagene koster så 2100,- kroner. Om man ønsker å ta eksamen i tillegg koster dette 1200,- kroner. For leie av lokaler, bevertning o.s.v. påløper en dagpakkepris på kr. 595,- kroner pr. kursdag som i sin helhet går til å dekke konferansested, bevertning, m.v.

PENSUMLITTERATUR (fås kjøpt på kurset)

- > Mette Holan og Per Høiseth (2010). Økonomistyring 2. utgave. Oslo: NKI-forlaget
- > Tor Busch, Erik Johnsen og Jan Ole Vanebo (2009). Økonomistyring, 4. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.
- > Mette Holan og Per Høiseth (2010). Økonomistyring 2. utgave. Oslo: NKI-forlaget.
- > Fylidig og praktisk kompendium

Returadresse:
KLM-Lahnstein a.s.
v/ Jan Harald Kjærre
Storgt. 13A
4550 Farsund

«GRUNNLEGGENDE ØKONOMIFORSTÅELSE»

9. OG 10. NOVEMBER 2017

Oslo Vandrerhjem Haraldheimen,
Haraldheimveien 4, 0587 Oslo

PÅMELDINGSFRIST: 5. oktober 2017

Etteranmeldte vil få plass så langt det er mulig.

VENNLIGST BRUK BLOKKBOKSTAVER. SKRIV TYDELIG!

PÅMELDINGSSKJEMA SENDES TIL:

KLM-LAHNSTEIN AS

Storgt. 13A, 4550 Farsund

Tlf. 900 98 460

Kontaktperson: Jan Harald Kjærre

Du kan også melde deg på via e-post:

kjaerre@online.no

Etternavn:	Fornavn:
Arbeidssted:	Tlf. arb.sted:
Postadresse arb.sted:	
Postnr./-sted, arb.:	Tittel:
E-post:	

Påmeldingen er bindende, og du vil motta faktura og bekreftelse fra KLM-Lahnstein AS

JEG MELDER MEG PÅ KONFERANSEN:

GRUNNLEGGENDE ØKONOMIFORSTÅELSE

Konferanseavgiftkr 2.600,-

Dagpakkepris

i tillegg til konferanseavgift pr. dagkr 595,-

(inkl. bl.a. kaffepauser, lunch, møtefasiliteter)

AVBESTILLINGSREGLER

Ved avbestilling frem til 19. oktober refunderes faktura med et fradrag av kr 300,-.

Ved avbestilling i tiden 19. oktober – 2. november refunderes kr. 1000,-.

Ved avbestilling etter 2. november gis ingen refusjon.

Jeg bekrefter min påmelding _____

BESØK VÅR HJEMMESIDE:
www.klm-lahnstein.com
LES OGSÅ HER OM VÅRT SENTER I SPANIA